

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,
☎ 095 747 28 71, 095 747 28 72, fax 095 747 25
www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM za I półrocze 2007r

RAPORT OPISOWY

Myślibórz wrzesień 2007

SPIS TREŚCI

I	Wstęp.....	3
II	Analiza bezrobocia w powiecie myśliborskim według zawodów (grup zawodów)	4
III	Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie myśliborskim według zawodów (grup zawodów)	9
IV	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	12
V	Wnioski.....	13

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2007r. opracowany dla powiatu myśliborskiego jest diagnozą sytuacji na lokalnym rynku pracy.

I WSTĘP

Podstawowym celem opracowania kolejnego raportu jest zdiagnozowanie zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w aspekcie popytu na pracę i podaży zasobów pracy. Dostosowanie kierunków kształcenia do bieżących i przyszłych potrzeb lokalnej gospodarki wymaga gruntownej przebudowy programów kształcenia i jest wydłużone w czasie. Dlatego też efekty podejmowanych obecnie działań w kształceniu szkolnym i poza szkolnym będą obserwowane dopiero za kilka lat. W związku z tym w najbliższym czasie, na lokalnym rynku pracy, ciągle ważnym problemem do rozwiązania pozostanie efektywny dobór pracowników o określonych kwalifikacjach i umiejętnościach zawodowych na zgłaszane przez pracodawców miejsca pracy. Aktualnie pracodawcy nie poszukują ludzi z abstrakcyjnym wykształceniem zasadniczym, policealnym czy wyższym, ale pracowników o ściśle określonych zawodach: mechaników, stolarzy, murarzy, szwaczki, operatorów maszyn budowlanych, obróbki drewna, inżynierów o konkretnej specjalności.

Systematyczny monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych pozwoli na:

- określenie realnego popytu na pracowników w zawodach i specjalnościach na lokalnym rynku pracy, a nie na siłę roboczą w ogóle,
- prognozowanie zmian na lokalnym rynku pracy w określonym czasie,
- skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu poprzez skorelowanie systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych z potrzebami gospodarki powiatu,
- kontrola efektywności kosztów ponoszonych z Funduszu Pracy na szkolenia lub przekwalifikowania zawodowe absolwentów szkół generujących bezrobotnych,
- wypełnienie istniejącej luki informacyjnej o aktualnym i perspektywicznym zapotrzebowaniu na określone kwalifikacje, zawody i specjalności,
- podjęcie próby formułowania opinii i wniosków w sprawie struktury i treści kształcenia zawodowego, a przede wszystkim, kierunków szkoleń i przekwalifikowań zawodowych bezrobotnych, finansowanych przez urząd pracy.

Raport może być wykorzystany jako pomoc merytoryczna dla organów i instytucji zainteresowanych problematyką rynku pracy, w szczególności dla starostwa powiatowego, wojewódzkiego urzędu pracy, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych oraz instytucji szkoleniowych, a także członków Powiatowej Rady Zatrudnienia w wykonywaniu jednego z podstawowych działań ustawowych, czyli opiniowania kierunków kształcenia i zatrudnienia.

Jako podstawę opracowania raportu ustalającego bieżące rozmiary zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Myśliborskim przyjęto następujące źródła informacji:

1. Informacje będące w posiadaniu Powiatowego Urzędu Pracy w Myśliborzu, obejmujące dane o ilości osób bezrobotnych poszukujących pracy i zgłoszonych wolnych miejscach pracy według zawodów i specjalności:
 - Załącznik nr 3 do sprawozdania MIPS -01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2007r.”,
 - Załącznik nr 2 do sprawozdania MIPS – 01 – „Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2007r.”;
2. Informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych funkcjonujących na lokalnym rynku pracy w zakresie przewidywanej liczby absolwentów wg zawodów w danym roku szkolnym i w perspektywie najbliższych lat,

3. Informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonych badań sondażowych o przewidywanych przyjęciach i zwolnieniach wg zawodów w zakładach pracy funkcjonujących na lokalnym rynku pracy;

4. Informacje uzyskane w wyniku obserwacji losów absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu działania powiatowego urzędu pracy.

Niniejsze opracowanie wykonano na podstawie informacji zawartych w Załącznikach 2 i 3 do sprawozdań MIPS – 01 z uwagi na jego diagnostyczny charakter i przedstawiono w zestawieniach tabelarycznych.

Analizując dane zawarte w w/w tablicach brano pod uwagę następujące wskaźniki:

- $W_{n,l}^k$ – wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k
- $W_{s,l}^k$ – wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k

II ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na dzień 30.06.2007 roku w powiecie myśliborskim było zarejestrowane **3.643** osoby bezrobotne, z czego 2.246 osób stanowiły kobiety. W strukturze bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby z następujących grup zawodowych:

- sprzedawcy -365 osób
- asystent ekonomiczny - 147 osób
- szwaczka - 117 osób
- kucharz - 101 osób
- ślusarz -90 osób
- murarz -79 osób
- sprzątaczką -75 osób
- mechanik samochodów osobowych -62 osoby
- technik mechanik -60 osób
- technik rolnik - 60 osób

Najmniejszy udział w strukturze bezrobotnych odnotowano w wielu zawodach i poszukiwanych na lokalnym rynku pracy, między innymi :

- inżynier (wielu specjalizacji),
- nauczyciel (języków obcych i inni nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych)
- technik drogownictwa
- spawacze i pokrewni
- kowal
- księgowi
- kierowca operator wózków jezdniowych
- kierowca samochodów ciężarowych
- tapicerzy i pokrewni
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna.

Wśród bezrobotnych znajdują się osoby posiadające konkretny zawód (specjalność), jak również osoby bez zawodu. Na dzień 30.06.2007r. było **3.064** osoby poszukujące pracy w konkretnym zawodzie, a nie posiadające zawodu **579** osób.

Liczba osób bezrobotnych na dzień 30.06.2007r. zmniejszyła się aż o 1.012 osób, tj. o 28 %.

Największe grupy bezrobotnych zaobserwowano w następujących grupach wielkich:

o **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy(grupa zawodowa nr 7)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.

W grupie tej występuje **312** zawodów. W pierwszej połowie 2007 roku bezrobotnych wśród robotników przemysłowych i rzemieślników było **931**, z czego **276** to kobiety.

Największą grupę, liczącą **117** osób stanowiły szwaczki. Na drugim miejscu znaleźli się ślusarze **90**osób. Trzecie miejsce zajęli murarze **79** osób.

W dalszej kolejności znaleźli się m.in.:

- Mechanik samochodowy -62 osoby
- Mechanik i operator pojazdów i maszyn rolniczych -59 osób
- Krawcy -57 osób
- Obuwnicy -31 osób
- Stolarze -26 osób
- Betoniarz -24 osoby
- Cukiernik -22 osoby
- Malarz budowlany -21 osób

W grupie robotników przemysłowych i rzemieślników są zawody, do których nie były przyporządkowane żadne osoby bezrobotne.

Należą do nich między innymi:

- Mechanik autobusów
- Mechanik silników spalinowych
- glazurnik
- zgrzewacz
- monter/składacz okien
- tartacznik
- malarz-lakiernik wyrobów metalowych
- pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych

o **Pracownicy przy pracach prostych (grupa zawodowa nr 9)**

Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnej do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie oraz ocenie. W niektórych przypadkach wymaga pewnego wysiłku fizycznego. Szereg zawodów tej grupy ma charakter pomocniczy w stosunku do zawodów o wyższych poziomach kwalifikacji.

Grupa ta liczy **83** zawody. W pierwszej połowie 2007 roku bezrobotnych poszukujących pracy przy pracach prostych było **743** osoby, z czego **251 osób** to kobiety.

Najliczniej reprezentowane były sprzątaczkі – **75** osób, z czego 100 % stanowiły kobiety.

Na drugim miejscu znaleźli się robotnicy pomocniczy przy przemyśle przetwórczym – **54** osoby.

Trzecie miejsce zajęli robotnicy budowlani – **39osób**.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- Robotnik gospodarczy -36 osób
- Robotnik placowy -25 osób
- Dozorca -17 osób
- Pomoc kuchenna - 13 osób

o **Technicy i inny średni personel (grupa zawodowa nr 3)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

W grupie techników i innego średniego personelu występują 303 zawody. W pierwszej połowie 2007roku bezrobotnych wśród tej grupy było **569** osób, z czego przeważająca część – **377** osób to kobiety.

Najliczniejszą grupą są :

- asystenci ekonomiczni – **147** osób.
- pracownik administracyjny -123 osoby
- technicy-rolnicy - 60 osób
- technicy –mechanicy - 60 osób
- technik budownictwa -31osób.

W dalszej kolejności znaleźli się m.in.:

- Technik żywienia i gospodarstwa domowego -27 osób
- Laborant chemiczny -17 osób
- Technik-hodowca zwierząt -14 osób
- Organizator agrobiznesu - 14 osób

o **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (grupa zawodowa nr 5)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczeniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania i demonstrowania towarów w sklepach hurtowych czy detalicznych.

Zbiorowość ta składa się z **79** zawodów. W pierwszym półroczu 2007 roku wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców było **562** osoby bezrobotne w tym 512 osób stanowiły kobiety.

Najliczniejszą grupę, bo ponad połowę populacji stanowią sprzedawcy – **365 osób** bezrobotnych. Na drugim miejscu w tej zbiorowości znaleźli się kucharze – **101** osób.

W dalszej kolejności znaleźli się m.in.:

- Fryzjer -23 osoby
- Kelner -17 osób
- Kucharz małej gastronomii -9 osób
- Sanitariusz - 6 osób
- Bufetowy -6 osób

o **Specjaliści (grupa zawodowa nr 2)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

W grupie specjalistów jest **426** zawodów i specjalności. W pierwszej połowie 2007 roku bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach zawodowych zaliczanych do grupy specjalistów legitymujących się dyplomami najwyższych uczelni było **191** osób, z czego ponad połowa –**148 osób** to kobiety.

Najliczniejszą grupę, bo **51** osób stanowią ekonomiści. Na drugim miejscu są specjaliści ds. marketingu – **13**osób. Trzecie miejsce przypadło specjalistom administracji publicznej – **8** osób i specjalistom ds. firm – **8**osób.

W dalszej kolejności, według uzyskanych wielkości, znaleźli się:

- Nauczyciel przedszkola - 6 osób
- Socjolog -6 osób
- Doradca zawodowy -5 osób

Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (grupa zawodowa nr 8)

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego, nadzorowania, kontroli i obserwacji pracy maszyn i urządzeń przemysłowych, na miejscu lub przy

pomocy zdalnego sterowania oraz do montowania produktów z komponentów według ścisłych norm i metod. Wykonywanie zadań wymaga głównie posiadania wiedzy i zrozumienia zasad funkcjonowania obsługiwanych urządzeń.

W tej populacji jest 330 zawodów i specjalności. W pierwszej połowie 2007 roku zarejestrowanych bezrobotnych wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń- **156** osób, z czego **69** osób to kobiety.

Najliczniej reprezentowani pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna – **31**osób. Na drugim miejscu znaleźli się kierowcy ciągników rolniczych – **24** osoby. Trzecie miejsce zajęli operatorzy urządzeń przetwórstwa owocowego – **11** osób.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- Operatorzy pracowni chemicznych - 10 osób
- Aparatowy procesów chemicznych - 10 osób
- Pozostali operatorzy maszyn do produkcji drewna -10 osób
- Kierowca samochodu ciężarowego – 7 osób
- Kierowca wózka jezdniowego - 7 osób

o **Pracownicy biurowi (grupa zawodowa nr 4)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz wykonywania obowiązków wobec klientów, szczególnie związanych z operacjami pieniężnymi, organizowaniem podróży, informacjami i spotkaniami w zakresie biznesu. Pracownicy biurowi analizują dokumenty i informacje, niezbędne do podejmowania decyzji oraz sprawnego funkcjonowania urzędów, administracji, organizacji lub przedsiębiorstw oraz wykonują szereg obowiązków, związanych z przyjmowaniem patentów.

W grupie pracowników biurowych występuje **50** zawodów i specjalności. W pierwszej połowie 2007 roku zarejestrowanych bezrobotnych w tej grupie było 106 osób, z czego **91 osób** to kobiety.

Najliczniejszą grupę stanowią pracownik biurowy (technik prac biurowych)– **36**osób, z czego **34 osoby** to kobiety. Na drugim miejscu w tej zbiorowości znaleźli się magazynierzy – **22** osoby, z czego **13 osób** to kobiety. Trzecie miejsce zajmują asystenci rachunkowości (technik rachunkowości) – **14 osób**- same kobiety.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- Sekretarka- **4 osoby**
- Recepcjonistka- **4 osoby**

o **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (grupa zawodowa nr 6)**

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uprawy i zbioru ziemiopłodów, zbierania owoców lub roślin dziko rosnących, uprawy i eksploatacji lasów, chowu i hodowli zwierząt, połowów lub hodowli ryb.

Ta grupa liczy **40** zawodów i specjalności. W pierwszej połowie 2007 roku bezrobotnych wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków było zarejestrowanych **165** osób. Znaczna część, bo **104** osoby to kobiety.

Najliczniejszą, bo liczącą **30** osób populację stanowili robotnicy leśni. Na drugim miejscu znaleźli się pozostali rolnicy produkcji roślinnej i rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej po **23** osoby. Na trzeciej pozycji znaleźli się rolnicy pracujący na własne potrzeby – **16** osób.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- Drwale -15 osób
- Rolnik upraw polowych -10 osób
- Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani -9 osób

o *Sily zbrojne (grupa zawodowa nr 0)*

W grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej.

Grupa ta obejmuje **4** zawody i specjalności. Bezrobotnych żołnierzy zasadniczej służby wojskowej w pierwszej połowie 2007 roku było **13** osób.

o *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (grupa zawodowa nr 1)*

Grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są: planowanie, określenie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych.

Populacja ta składa się z **43** zawodów i specjalności. W pierwszej połowie 2007 roku w tej grupie zawodowej zarejestrowanych było **6** osób, w tym **2** kobiety.

III ANALIZA OFERT PRACY POZYSKANYCH W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W I połowie 2007 roku w powiecie myśliborskim pozyskano **2.056** ofert pracy.

Analizując wszystkie oferty pracy pozyskane przez PUP w Myśliborzu w I połowie 2007 roku można stwierdzić, że większość pozyskanych ofert pracy jest przeznaczona głównie dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim.

Poniższa analiza ofert pracy dotyczyć będzie grup zawodów wielkich z wyszczególnieniem zawodów i specjalności według uzyskanej liczby ofert pracy:

o ***Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)***

Dla robotników przemysłowych i rzemieślników pozyskanych zostało w I połowie 2007r. **462** ofert pracy. Przy liczbie **931** bezrobotnych na jedną ofertę pracy przypada **0,5** osoby.

Najwięcej ofert pracy pozyskanych zostało w zawodzie szwaczka – **89** ofert
W dalszej kolejności odpowiednio:

- ❖ Stolarz **72 osób**
- ❖ Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni **60 osób**
- ❖ Plecionkarz **30 osób**
- ❖ Tapicer **27 osób**
- ❖ Piekarz **19 osób**
- ❖ Murarz **16 osób**

o ***Pracownicy przy pracach prostych(9)***

Liczba proponowanych miejsc pracy w tej grupie zawodowej I połowie 2007 roku wynosiła **687** oferty. W tej grupie zawodowej osób bezrobotnych było **743** osób. Najwięcej ofert pracy zostało pozyskanych w zawodzie robotnik gospodarczy- **371** ofert pracy.

W dalszej kolejności znalazły się zawody:

- ❖ Robotnik budowlany **-87 ofert**
- ❖ Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym **-54 oferty**
- ❖ Pomoc kuchenna **-33 oferty**
- ❖ Sprzątaczką **-39 ofert**
- ❖ Kopacz **-5 ofert**

o ***Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8)***

Dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń zostało złożonych w I połowie 2007. – **128** ofert pracy.

Najwięcej, bo **52** ofert pozyskano dla kierowcy samochodu ciężarowego.

Nieco mniej, bo **31** ofert pozyskano dla pozostałych operatorów urządzeń do obróbki drewna- **30** ofert pozyskano dla monter osprzętu elektrotechnicznego.

o ***Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5)***

Dla Pracowników usług osobistych i sprzedawców w I półroczu 2007 r. pozyskanych zostało **237** ofert pracy, z czego– **123** oferty dotyczyły sprzedawców. W tej grupie zawodowej były zarejestrowanych **562** osoby bezrobotne.

Zaraz za sprzedawcami najwięcej ofert pracy pozyskano w następujących zawodach:

- ❖ Pracownicy ochrony mienia i osób
(Technik ochrony Fizycznej i mienia) **-24 ofert**
- ❖ Kucharze **-22 oferty**
- ❖ Opiekunka dziecięca **-15 ofert**
- ❖ Kucharz małej gastronomii **-10 ofert**
- ❖ Fryzjer **-9 ofert**

o ***Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (6)***

Dla rolników, ogrodników, leśników i rybaków w I poł. 2007r.. pozyskanych zostało **12 ofert pracy**. Najwięcej ofert, bo **7** przypadło dla ogrodnika terenów zielonych. Na robotników leśnych złożono **4** oferty pracy, a dla drwali – **1** oferta.

o ***Technicy i inny średni personel (3)***

Liczba proponowanych miejsc pracy przez pracodawców w tej grupie zawodowej w pierwszym półroczu 2007 roku wyniosła **156** ofert. W tej grupie zawodowej osób bezrobotnych było **569**.

Najwięcej ofert pracy pozyskanych zostało dla pracowników administracji– **53** oferty, a w dalszej kolejności dla:

- ❖ Kontroler jakości wyrobów- art. przemysłowe - 21 ofert
- ❖ Samodzielny księgowy -16 ofert
- ❖ Pracownik socjalny -8 ofert
- ❖ Nauczyciel-instruktor praktycznej nauki zawodu -7 ofert
- ❖ Technik handlowiec - 7 osób
- ❖ Przedstawiciel handlowy - 7 osób

o ***Pracownicy biurowi (4)***

W grupie tej liczba proponowanych miejsc pracy wynosiła 131. Na jedną ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadają 1,2 osoby.

Najwięcej ofert pracy pozyskanych zostało dla:

- ❖ Pracowników biurowych(technik prac biurowych) – 82 oferty
- ❖ Magazynier -25 ofert
- ❖ Sekretarka - 8 ofert
- ❖ Recepcjonistka -3 oferty
- ❖ Rejestrator medyczny -2 oferty

o ***Specjaliści (2)***

W tej grupie zawodowej dla **180** bezrobotnych zostało zaproponowanych **191** ofert pracy, z czego **21** ofert przypadło pielęgniarcom , po 16 ofert dla nauczycieli języka obcego, wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych.

o ***Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (1)***

W tej grupie zawodowej pracodawcy zgłosili **5** ofert pracy. Najwięcej, bo **3 oferty** zgłoszono dla Kierownika wewnętrznej jednostki organizacyjnej, gdzieindziej niesklasyfikowany, **2** oferty dla kierownika wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzieindziej niesklasyfikowanej.

o **Sily zbrojne (0)**

Dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej nie została zgłoszona żadna oferta pracy.

W dalszym ciągu jednak najbardziej niepokoi fakt, iż w powiecie myśliborskim grupą najbardziej dotkniętą przez bezrobocie są osoby nieposiadające zawodu, a zapotrzebowanie na te osoby jest bardzo małe. Na tej podstawie można wysnuć wniosek, iż pracodawcy poszukują pracowników wykwalifikowanych i posiadających doświadczenie w danym wyuczonym zawodzie.

IV ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

O sytuacji poszczególnych grup zawodowych świadczy nie tylko liczba bezrobotnych, ale też liczba zgłoszonych ofert pracy mówiąca o zapotrzebowaniu na dany zawód lub specjalność. Zestawienie ofert pracy zgłaszanych do urzędów z bezrobotnymi zarejestrowanymi w określonym zawodzie, pozwala na stwierdzenie czy dany zawód charakteryzuje się nadwyżką bezrobotnych czy deficytem rąk do pracy.

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców, tzw.

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych miejsc pracy/ofert pracy oraz
- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparto o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów ($W_{n,l}^k$).

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$$\begin{array}{ll} W_{n,l}^k < 0,9 & \text{to zawody nadwyżkowe,} \\ W_{n,l}^k > 1,1 & \text{to zawody deficytowe.} \end{array}$$

Do zawodów nadwyżkowych wg zestawień zalicza się:

- Technik Mechanik - **0,0167**
- Murarze i pokrewni - **0,1951**
- Ślusarze i pokrewni - **0,2021**
- Malarze budowlani i pokrewni - **0,2500**
- Robotnicy leśni i pokrewni - **0,2632**
- Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni - **0,3000**
- Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych - **0,3333**
- Kucharze - **0,3721**

- Technicy informatycy - **0,3846**
- Robotnicy budowy dróg i pokrewni - **0,4444**
- Dekarze - **0,5000**
- Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni - **0,5500**
- Sprzedawcy i demonstratorzy - **0,5616**
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni - **0,7647**

Do zawodów deficytowych zalicza się:

- Operatorzy wózków podnośnikowych - **1,4268**
- Operatorzy urządzeń do obróbki drewna - **1,4783**
- Recepcjoniści i rejestratorzy - **1,6667**
- Spawacze i pokrewni - **1,2500**
- Nauczyciele szkół podstawowych - **1,2500**
- Szwaczki, hafciarki i pokrewni - **1,1867**
- Tapicerzy i pokrewni - **2,0769**
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym- **2,2308**
- Formierze odlewniczy i pokrewni - **2,5000**
- Robotnicy budowlanie robot stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani **2,6667**
- Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze **3,3333**
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni - **3,6667**
- Sekretarki - **4,0000**
- Kowale, hartownicy i pokrewni - **4,0000**
- Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani- **4,8333**
- Krojczy - **5,0000**
- Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni - **5,1667**
- Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych- **6,3000**
- Pielęgniarki - **7,0000**
- Kierowcy samochodów ciężarowych - **7,4286**
- Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali - **7,5000**
- Księgowi - **8,0000**

V. WNIOSKI

Systematyczne monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych usprawnia przepływ użytecznych informacji między sferą rynku pracy a sferą kształcenia zawodowego.

Zachodzi konieczność odpowiedniego doboru i dopasowania rodzaju kierunków kształcenia w szkołach do tych zawodów, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy. Celem jest dążenie do kształcenia głównie w tych zawodach, które są (lub będą) potrzebne na rynku pracy.

Znaczny odsetek absolwentów ukończyło szkołę średnią nie uzyskawszy żadnego zawodu (licea ogólnokształcące, profilowane). Osoby te najczęściej podejmują naukę w szkołach wyższych, pozostałe znajdują pracę na lokalnym rynku pracy lub szukają wsparcia w PUP w Myśliborzu

Analizując strukturę zawodową osób uczących się i absolwentów według poziomu wykształcenia w latach 2006 i 2007 stwierdza się, iż najbardziej popularnym kierunkiem

kształcenia w powiecie myśliborskim jest kierunek dający wykształcenie średnie ogólnokształcące i profilowane. Słabym elementem systemu edukacyjnego są nikle powiązania z podmiotami działającymi na rynku pracy. Dlatego często występuje niedostosowanie wykształcenia i kwalifikacji absolwentów do potrzeb rynku pracy.

Porównując kwalifikacje absolwentów szkół ponadgimnazjalnych powiatu myśliborskiego z faktycznym zapotrzebowaniem lokalnych pracodawców można stwierdzić, iż nie w pełni się one pokrywają. Na podstawie ofert pracy zgłaszanych w PUP w Myśliborzu wiemy, że do pracy poszukiwane są głównie osoby posiadające wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe i praktykę zawodową. Należą do nich między innymi: technik mechanik, murarz, sprzedawca, tapicer, stolarz, kucharz, ślusarz, spawacz, szwaczka. Niestety szkoły w powiecie myśliborskim w niektórych z w/w zawodach wypuszczają, co roku zbyt mało absolwentów, a w innych nie kształcą w ogóle.

Dane rankingu jednak nie przedstawiają stanu faktycznego, jeżeli chodzi o rzeczywiste zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach. Duża część z tych ofert to oferty w ramach stażu, a nieco mniej to oferty w ramach przygotowania zawodowego. Wielu pracodawców korzysta z możliwości wsparcia, jakie daje urząd i chętnie przyjmuje do firmy osoby na staż lub przygotowanie zawodowe. Z tego wynika, iż pracodawcy preferują osoby młode zaraz po szkole i korzystają z możliwości przygotowania ich do pracy we własnej firmie. Należy również zaznaczyć, że te formy zatrudnienia są w całości dotowane przez urząd pracy i przez to, aż tak bardzo atrakcyjne z punktu widzenia pracodawcy. Stąd też tak wiele ofert pracy w zawodach: robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny oraz pracownik biurowy. Zgłaszając tego typu zapotrzebowanie pracodawca nie ma większych wymagań wobec osoby, którą chce przyjąć na staż lub przygotowanie zawodowe. Kiedy osoba kierowana jest do pracy w ramach wymienionych wyżej form aktywizacji zawodowej, ma dopiero nauczyć się zawodu i uzyskać umiejętności do jego wykonywania. W wielu przypadkach po odbytym stażu lub przygotowaniu do zawodu pracodawca nie decyduje się na zatrudnienie.

Pracodawcy w powiecie myśliborskim swoim potencjalnym pracownikom stawiają wysokie wymagania. Niestety duża część osób bezrobotnych nie potrafi sprostać tym wymaganiom z powodu zbyt niskich kwalifikacji i braku doświadczenia zawodowego. Sytuacja taka sprawia, iż znaczna część bezrobotnych pozostaje bez pracy i niestety nie ma większych szans uzyskać jej na lokalnym rynku pracy. Rozwój technologii i informatyzacji sprawia, iż osobom o niskich kwalifikacjach, coraz trudniej będzie odnaleźć się na rynku pracy i spełnić wymagania pracodawców. Aby zapobiec takiej sytuacji PUP w Myśliborzu stara się dokształcać osoby bezrobotne korzystając z różnych form, do których możemy zaliczyć staże, przygotowanie zawodowe i różnego rodzaju szkolenia zawodowe.

Pomimo utrzymującej się od 2005r. tendencji spadkowej poziomu bezrobocia, sytuacja na rynku pracy nadal pozostaje trudna. Trudność ta wynika nie tylko z tempa rozwoju gospodarczego i przybywania miejsc pracy na lokalnym rynku, co jest zbyt mało jeszcze elastyczne by wchłonąć większą część rejestrowanego bezrobocia, ale wynika również ze struktury zawodowej samych bezrobotnych. Nadal wielu bezrobotnych jest zarejestrowanych w zawodach z grupy zawodów nadwyżkowych, które to są poszukiwane na rynku pracy (np. ślusarz, technik mechanik, pracownicy budowlani), jednakże sami nie są potencjalnymi kandydatami do pracy dla pracodawców z racji swojego wieku, dużej przerwy w wykonywaniu zawodu i specyficznej osobowości.

Funkcja systemu informacji o zawodach na lokalnym rynku pracy jest pomocnicza, ale bardzo ważna w sferze podejmowania przez władze oświatowe decyzji o kontynuacji kształcenia w obecnych rozmiarach w zawodach wysoce nadwyżkowych. Ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych dla władz oświatowych jest przydatnym i użytecznym

instrumentem w rozważeniu potrzeby korekty poziomu struktury i treści kształcenia zawodowego. Ponadto istotnie zwiększy efektywność organizowanych przez urząd pracy szkoleń i przekwalifikowań bezrobotnych, poprzez zwiększenie ilości szkoleń indywidualnych pod konkretne zatrudnienie.